

V Mladé Boleslavi 12.6.2018

Vážení přátelé důvěrníci, vážení přátelé včelaři,

rok se s rokem opět sešel a my opět budeme sledovat výskyt roztoče *Varroa destructor*. Tento nebezpečný, všudypřítomný parazit našich včel se v budoucím období bude rychle množit a vzhledem ke klesajícímu množství plodu se bude stále více objevovat i na včelách. Je to období, ve kterém můžeme hodně udělat pro tvořící se zimní generaci včel, aby se nám nestávalo, že na podzim budeme "léčit prázdné úly". Je to období, ve kterém můžeme ozdravit svá chovaná včelstva různými metodami biologického nebo chemického působení. Každý si může vybrat, zda použije jistě pracnější biologické metody nebo zda zvolí chemickou cestu.

Biologická metoda může například spočívat v odstranění veškerého zavíčkovaného plodu v období do letního slunovratu (20.6.) a případné použití kyseliny mravenčí (aplikace ať v podobě schváleného Fomidolu 41 nebo 81 nebo různými jinými odpařovači). Dále je možné použít přemetení včelstev na mezistěny, či použít odstranění trubčího plodu. Každý si může vybrat, jen je hlavně důležité, abychom vše nedělali jen mechanicky, ale znali situaci v jednotlivém včelstvu. K tomu nám může sloužit jako jedna z možností monitoringu i sledování přirozeného spadu na zasítovaných podložkách či podložkách umístěných pod sítěm ve varroadnu úlu.

Další možností je i počítání vynášených, poškozených včel nebo včel, které nejsou schopné letu a „běží“ pryč od úlu po zemi. Počet, který odsledujeme za např. 5 nebo 10 minut pronásobíme na počet za hodinu a dále teoretický den a na měsíc a dostaneme výsledek, kolik bude teoretický úbytek včel za měsíc. Pokud nám výjde výsledek např. že nám ubude 30000 včel (3kg) či více, pak pokud nic neuděláme, tak jsme do měsíce či 6 neděl bez včel.

Na poškození včelstev se samozřejmě nepodílí pouze *Varroa*, ale i asi 20 druhů virů, které jsou vždy přítomny ve včelstvech, ale pro jejich negativní působení roztoč *Varroa* plní funkci „injekční stříkačky“ a tak se tyto viry dostávají přímo do hemolymfy zavíčkovaného plodu. Proto se dnes stává, že již menší počty roztoče způsobují totální úhyny rychleji, než jsme byli dříve zvyklí. Některé viry „vidíme“, respektive vidíme jejich neblahé působení v podobě včel se zakrnělými křídly nebo poškozené včely s menšími, tmavými zadečky nebo se ztrátou ochlupení i na hlavě. Prohlédněme si v současné době vynášené včely a zjistíte řadu anomálií, které se začínají projevovat.

Chtěl bych proto požádat naše důvěrníky, aby se opět zapojili do našeho sledování varroázy v podobě varroamonitoringu a týdně nahlašovali přirozený spad roztoče (excelovská tabulka je v příloze tohoto mailu). Je to nejzákladnější sledování, které můžeme pro naše včely

udělat, a proto ho budeme zveřejňovat i na našem webu. Ostatní pokročilé včelaře rovněž prosím, aby ve vlastním zájmu věnovali pozornost svým včelstvům, protože jen sám chovatel vlastním včelám může zaručit zdravé a klidné přezimování, které umožní, aby se i v příštím roce radoval ze svých včel.

Věnujte i pozornost ve svých včelstvech množství a případné mezerovitosti zavíčkovaného plodu, protože jistě víte o ohnisku a 3 km ochranném pásmu moru včelího plodu (americká hniloba včelího plodu) v oblasti Příhraz na mnichovohradištsku. Pokud se vám nějaké včelstvo nebude zdát, či objevíte nějaké podezřelé buňky zavíčkovaného plodu (propadlá či proděravělá víčka na plodu nebo kašovitý obsah odvíčkované buňky) neponechte nic náhodě a poraďte se se zkušenějšími, abychom nerozšiřovali tuto velmi nebezpečnou nákazu, při které, pokud se prokáže, se likvidují většinou včelstva z celého stanoviště. Je lépe zachytit toto onemocnění v zárodku a neohrozit celé oblasti, kde pak se mnohem hůře včelaří. Spóry, které původce moru vytváří, jsou velice odolné a v přírodě vydrží v latentním stavu i 50 nebo 60 let. Málokterý včelař ví o tom, že takováto nějaká nákaza na jeho stanovišti v tak daleké historii byla. Budme proto velice pozorní.

U přítele Dr. Jiřího Marxe (tel: 605122221) máte k dispozici vámi objednané Formidoly, u př. Ing. Jiřího Šturmy (tel: 605233633) a př. Josefa Tobišky (tel: 727887277) je objednaná kyselina mravenčí.

Přejeme vám i v dalším období pouze jen a jen zdravá včelstva.

Za VS MBO z.s.

Ing. Jiří Šturma, předseda, v.r.

Jiří Plaček, místopředseda, v.r.